

Nadace
Ivana Dejmala
pro ochranu přírody

PODPORA EKOLOGICKÉ VÝCHOVY DĚTÍ V LIBERECKÉM KRAJI V ROCE 2024

Nadace Ivana Dejmala pro ochranu přírody

Vaňurova 465/20, 460 07 Liberec 3

zastoupená Mgr. Ondřejem Petrovským, ředitelem

tel: 605 701 503 | email: info@nadaceivanadejmala.cz | web: <https://www.nadaceivanadejmala.cz/>

IČ: 46746030 | bankovní spojení: 3463588/0300

DUBEN 2024

POPIS PROBLEMATIKY

Projektem ekologické výchovy dětí v Libereckém kraji podporujeme snahu vést nejmladší generaci k udržitelnému způsobu života a kladnému vztahu k přírodě i krajině. Zaměřujeme se převážně na projekty, které děti realizují venku v přírodě. Tam mohou své teoretické znalosti nabyté ve školních lavicích, uplatnit v praxi. Aktivity v terénu považujeme za důležité a převážná část projektů se zaměřuje na výzkumné práce, pozorování živočichů a rostlin, péči o přírodní zajímavosti, poznávání ekosystému lesa nebo analýzu a hledání řešení regionálních problémů. Snažíme se podpořit samostatnou aktivitu dětí, vítáme projekty, které zapojují více subjektů jako jsou například rodiče či veřejnost a zohledňujeme i akce s delší časovou návazností. Na Vaši společnost se obracíme s žádostí o podporu ekologické výchovy dětí na školách a ve volnočasových kroužcích v Libereckém kraji.

HISTORIE

V loňském roce proběhl již dvacátý první ročník grantového programu a přihlásilo se nám 41 projektů, ze kterých vybíral poradní sbor složený z odborníků na ekologickou výchovu ty nejlepší. Po pečlivém zvážení doporučil 17 z nich a správní rada následně schválila jejich podporu v celkové výši 202 558,- Kč. V průběhu celého roku byly projekty postupně realizovány. Můžeme konstatovat, že všechny dopadly úspěšně a zkontrolovali jsme, že prostředky byly vynaloženy efektivně. Doposavad jsme pomohli celkem 281 projektům celkovou částkou 3 499 915,- Kč.

I díky našim dárcům byla realizována celá řada aktivit zaměřená a ekologickou výchovu. Povedlo se uspořádat například poznávací exkurze do lesa, kde se děti seznámily s tím, co se naučily ve škole, sběr a pozorování přírodnin, úpravy okolí školy pro motýlí louku, výrobu ptačích budek, zbudování biotopu pro hmyz, ochranu cenných přírodních lokalit, ale i sběr odpadků či úpravu školní zahrady na bylinkovou zahrádku. Aktivit se uskutečnila celá řada a já jsem velmi rád, že jsme je mohly i díky našim dárcům podpořit.

EKOLOGICKÁ VÝCHOVA DĚTÍ PRO LETOŠNÍ ROK

Opětovně jsme pečlivě vyhodnotili předchozí ročník a provedli některé úpravy tak, aby co nejlépe odpovídaly našim cílům podporovaných aktivit i potřebám žadatelů. Grantový program jsme vyhlásili v prosinci 2023 a školy i organizace pracující s mládeží mohli své žádosti podávat až do konce ledna letošního roku. Žádosti se opětovně podávají pouze elektronickou cestou a pokračujeme v praxi co nejnižší administrativní zátěže žadatelů tak, aby mohli svůj čas věnovat cílům projektů a nikoliv „papírování“. Jako osvědčené se ukázaly limity pro výši příspěvku v rozsahu 5–25 tisíc korun, tudíž byly zachovány i pro tento rok. Samotný projekt může být samozřejmě i ve větším rozsahu. Vyhodnotili jsme, že menší podpora již není příliš pro žadatele efektivní a zároveň horní výše předem říká, v jakém rozsahu by se měly žádosti pohybovat. Nebylo výjimkou, že se nám scházely žádosti i na statisícové částky, u kterých bylo již předem jasné, že nemohou být z finančních důvodů podpořeny. S úspěšnými žadateli uzavřeme smlouvu o nadačním příspěvku a po jejím podpisu příspěvek vyplácíme. V průběhu roku konzultujeme případné změny v projektech a sledujeme i jejich samotný průběh s případnou osobní návštěvou na místě. Koncem roku pak příjemci nadačního příspěvku svůj projekt vyhodnotí a předloží jednoduché vyúčtování poskytnutých prostředků včetně fotodokumentace. Zkontrolujeme, zda byly všechny prostředky vynaloženy řádně, efektivně a účelně a případné nedostatky s žadatelem dořešíme.

CÍLEM PROJEKTU JE:

- zkvalitnění ekologické výchovy a osvěty dětí školního věku
- motivovat učitele k vlastnímu vzdělávání v této problematice
- podpořit děti a školy v jejich vlastní ekologické aktivitě
- snaha o zapojení do projektů i širší veřejnost (rodiče žáků, další učitele, ...)
- podpořit školy ve vytváření ekologických programů, které budou mít delší časovou působnost
- dostat děti „do lesa“ a teoretické zkušenosti si odzkoušet v praxi

V letošním roce plánujeme díky vyšší podpoře Libereckého kraje opět o něco navýšit objem rozdělených finančních prostředků na kvalitní projekty. V případě že podpoříme dvacet škol, dá se předpokládat, že bude zapojeno cca 460 dětí školního věku, okolo 60 učitelů či vedoucích volnočasových aktivit a přibližně 120 rodičů dětí.

HLAVNÍ VÝSTUPY PROJEKTU

1. cca 20 podpořených kvalitních ekologicko-výchovných projektů škol
2. pozitivní formování přístupu mladých lidí i veřejnosti k přírodě jako takové
3. prohloubení spolupráce mezi školami a nadací a to jak po finanční, tak odborné úrovni

Každým rokem pomáháme posílit ekologické povědomí a osvětu dětí i mládeže na školách a v organizacích pracujících s mládeží, která je nezbytná pro další pozitivní vztah k přírodě jako celku. Projekty ekologické výchovy zavedou děti do přírody a v praxi jim ukáží, proč je důležité ji chránit.

ROZPOČET

Položky rozpočtu (v pořadí dle důležitosti)	Celkové náklady
Nadační příspěvky cca 20 školám	250 000,- Kč
Provozní zajištění projektu v průběhu celého roku (mzdy zaměstnanců, provoz kanceláře, telefony, poštovné, ostatní služby...)	5 000,- Kč
Celkem	255 000,- Kč

SPOLUPRÁCE NA PROJEKTU

Prakticky od počátku máme sestavený poradní sbor pro tento grantový program, který hodnotí jednotlivé žádosti. Složení poradního sboru zaručuje kvalitní posuzování žádostí a spolupráci organizací, které se v Libereckém kraji zabývají ekologickou výchovou dětí. Samozřejmostí je i spolupráce a komunikace s jednotlivými školami jakožto žadateli a dárci, kteří se na projektu podílejí finančně.

Složení poradního sboru:

- Ing. Libor Dostál –Lesy ČR, s.p.,
- Ing. Markéta Kavková
- Mgr. Šárka Mazánková – Agentura ochrany přírody a krajiny, regionální pracoviště Liberecko – vedoucí Oddělení péče o přírodu a krajinu
- Václav Židek – člen rady Libereckého kraje, řízení resortu životního prostředí a zemědělství

PŘEDPOKLADY PRO ZDÁRNOU REALIZACI PROJEKTU

Nadace Ivana Dejmal pro ochranu přírody se ekologickými problémy zabývá již třicet let a za tu dobu se jí podařilo obklopit lidmi, kteří jsou s těmito otázkami úzce spjati. Kromě vhodného složení správní a dozorčí rady byl také sestaven pro tento grantový program poradní sbor, který podává odborná doporučení správní radě. Dalším přínosem je úzká spolupráce se Správou Chráněné krajinné oblasti Jizerské hory, státním podnikem Lesy České republiky a Libereckým krajem. Tato zkušenost a zázemí umožňují nadaci nasměrovat peníze tam, kde jsou nejvíce zapotřebí. Hlavním koordinátorem grantového programu ekologické výchovy dětí je již dvacátým prvním rokem Mgr. Ondřej Petrovský, ředitel nadace, což zaručuje dobrou návaznost na přechozí ročníky a předpoklad pro bezproblémový průběh celé akce.

ČASOVÝ HARMONOGRAM

- prosinec až leden – opakované oslovení škol s nabídkou tohoto grantového programu, konzultace záměrů i projektů a pomoc s podáním žádosti včetně možnosti případné formální nedostatky s žadatelem opravit
- únor – hodnocení došlých žádostí poradním sborem
- březen – rozhodnutí o finanční podpoře správní radou a uzavření smluv o nadačním příspěvku
- březen až prosinec – samotný běh jednotlivých programů na školách, konzultace změn v projektech, kontrola realizace na místě
- listopad – prosinec – vyhodnocování grantového programu, sestavování závěrečných zpráv a vyúčtování poskytnutých prostředků

VYHODNOCOVÁNÍ VÝSTUPŮ

Úspěch závisí na počtu a kvalitě podpořených projektů jednotlivých škol a organizací pracujících s mládeží. V průběhu realizace se snažíme my či členové poradního sboru navštívit jednotlivé úspěšné žadatele a motivovat je a případně poradit. Školy nám po realizaci projektů zašlou zprávu o jeho průběhu včetně fotodokumentace. Tyto zprávy následně zpracujeme a i na základě zkušeností během případné osobní návštěvy vyhodnotíme v kanceláři nadace. S jejich výsledkem je seznámena správní rada a všichni členové poradního sboru. Před dalším vyhlášením grantového programu jsou podmínky upraveny tak, aby vyhovovaly co možná nejširšímu okruhu žadatelů ze strany škol a zároveň byly zapracovány naše aktuální prioritní cíle.

O CO ŽÁDÁME

Realizace celého projektu je závislá na finančních prostředcích, které se nám podaří získat od našich dárců. Dovolte mi tedy se na Vaši společnost obrátit s žádostí o podporu projektu ekologické výchovy dětí v Libereckém kraji. Dary získáváme od vícero subjektů a po dobré zkušenosti z minulosti věříme, že se nám opětovně povede potřebné prostředky postupně poskládat. I dar v řádu tisíce korun je pro nás velice cenný a budeme za něj rádi. Rozpočet projektu činí 255 000,- Kč, z čehož naše nadace podpoří odhadem 20 projektů škol a organizací pracujících s mládeží částkou cca 250 000,- Kč, což je naše cílová suma, kterou bychom rádi na tento projekt získali. Více než 150 tisíc máme již zajištěných a pevně doufáme, že se nám zbývající prostředky podaří získat. Školy a spolky se na projektu spolupodílí povětšinou dobrovolnickou prací svých zaměstnanců a členů. Prostředky na část spolufinancování máme připravené i ve vlastním rozpočtu.

CO MŮŽEME NABÍDNOUT

Rozhodnete-li se nás podpořit, nabízíme prostor pro Vaše logo v benefičním kalendáři Zaostřeno na Jizerky, který má již dlouhodobou tradici a u veřejnosti je velice oblíbený. Dále bude Vaše společnost uvedena i ve výroční zprávě, na našich internetových stránkách a ve středisku ekologické výchovy na Jizerce. A to vše ve spojení s projektem, který ocení řada škol, dětí a potažmo i jejich rodičů.

O NADACI

S ochranou přírody pomáháme již 30 let a za tu dobu jsme přispěli na stovky projektů částkou přesahující 33 miliónů korun. V loňském roce se nám peníze na projekty scházely od mnoha štědrých dárců, a i díky tomu jsme nakonec projektům zlepšující životní prostředí kolem nás pomohli částkou 3 milióny korun. Zaměřili jsme se nejen na výsadbu druhově rozmanitých lesů, ale také na projekty pomáhající se zadržováním vody v krajině, pokračovali jsme i s podporou ekologické výchovy dětí či kampaní na záchranu tetřívka v Jizerských horách. Pomáháme na mnoha dalších místech a snažíme se pro další generace zachovat životní prostředí v co nejlepším stavu. Lépe, než tisíce slov Vám naši činnost představíme ve videu, které jsme si pro Vás z naší činnosti připravili, podívejte se sami: <https://youtu.be/UJZyCkp2PiI>

Dary, které jsme od našich podporovatelů v loňském roce obdrželi, pomáhaly s konkrétními projekty. Jedním z nich byla obnova rašeliniště v Národní přírodní rezervaci Rašeliniště Jizery. Tato lokalita byla v minulosti necitlivě odvodňována a cenné území tím dlouhodobě trpělo. Již před časem začal Jizersko-ještědský horský spolek v těchto místech budovat dřevěné přehrážky, které odtoku vody zabraňují. Letos se jich podařilo vybudovat 82. Pokračovali jsem i ve výsadbách druhově a věkově rozmanitých lesů. Díky našim dárcům je za minulý rok v zemi přes 50 tisíc nových stromků. Lesy jsou díky tomu stabilnější, přirozenější, zdravější a zároveň zvyšují retenci vody v krajině. Za neméně důležitou považujeme i podporu ekologické výchovy nejmladší generace. Podpořili jsme dvě desítky škol a organizací pracujících s mládeží v jejich ekologicko výchovných aktivitách. Projektů, které jsme díky našim dárcům mohli podpořit bylo však mnohem více. Všem, kteří nám s tím pomohli, velice děkujeme a budeme rádi, pokud se mezi ně zařadíte též.

V loňském roce jsme oslavili kulaté výročí. Před třiceti lety zažily Jizerské hory ekologickou katastrofu nebývalých rozměrů. Více než sto kilometrů čtverečných náhorní plošiny bylo po imisní a kůrovcové kalamitě velkoplošně odlesněno. Právě proto byla v roce 1993 založena naše Nadace pro záchranu a obnovu Jizerských hor, jejíž tehdejší název odpovídal stavu pohoří, které potřebovalo dobrý plán, oddané ochránáře a mnoho peněz. Díky naší nadaci se podařilo sehnat první finance na nápravu nebývalé katastrofy, která hory postihla. Brzy naši snahu podpořily osobnosti, firmy i zahraniční nadace miliónovými částkami a obnova Jizerských hor mohla začít. Dnes už se hory zelenají, 30 let starý pohled na zubožené lesy je minulostí, ale vyhráno ještě zdaleka není. Zvláště v kontextu globální změny klimatu, která doléhá na lidi i přírodu a předkládá nám nové výzvy. Co se nám za těch 30 let povedlo si můžete přečíst v této brožuře: <https://www.nadaceivanadejmala.cz/images/30let/30-let---nadace-ivana-dejmala.pdf>

Ochraně přírody se budeme věnovat i nadále a budeme vděční, pokud nám s tím pomůžete. Počet obnovených tůní, vysázených stromů, zachráněných rašelinišť, opravených stezek či dětí, které prošly ekologickým vzděláváním, záleží na každém z nás. Budeme velice rádi, pokud svým darem naši snahu podpoříte.

Naší vizí je čisté, přirozené, druhově rozmanité přírodní a krajinné prostředí a společnost, která dodržuje principy trvale udržitelného života.

Pomozte dětem budovat kladný vztah k přírodě.

Děkujeme!

FOTOGRAFIE Z REALIZOVANÝCH EKOLOGICKO VÝCHOVNÝCH PROJEKTŮ - 2023

Čmelák - Společnost přátel přírody, z.s. - Za zážitkem do přírody

ZŠ Kokonín - Pomáháme chránit přirozená ptačí stanoviště v podhůří Jizerských hor

HraLES, z.s. - Ekologické zahradničení pro děti s HraLesem